

COMUNICAT DE PRESĂ

Nr. 14 din 10 ianuarie 2014

Produsul intern brut în trimestrul III și perioada 1.I-30.IX 2013 - date provizorii (2) -

Produsul intern brut în trimestrul III 2013 – a doua estimare provizorie - a fost, în termeni reali, mai mare cu 1,6% comparativ cu trimestrul II 2013 (date ajustate sezonier).

Față de același trimestru din anul 2012, Produsul intern brut a înregistrat o creștere cu 4,1% pe seria brută și cu 4,0% pe seria ajustată sezonier.

In perioada 1.I-30.IX 2013, Produsul intern brut a crescut, comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2012, cu 2,7% pe seria brută și cu 2,6% pe seria ajustată sezonier.

Evoluția Produsului intern brut trimestrial în perioada 2011 - trimestrul III 2013, calculată ca serie brută și serie ajustată sezonier, este prezentată în tabelul care urmează.

Evoluția Produsului intern brut trimestrial

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	An
- în % față de perioada corespunzătoare din anul precedent -					
Serie brută	2011	101.5	101.2	104.1	101.6
	2012	100.4	101.9	99.5	101.1
	2013	102.2	101.5	104.1	-
Serie ajustată sezonier	2011	101.7	101.0	104.1	101.9
	2012	100.2	102.0	98.9	100.8
	2013	102.3	101.6	104.0	-
- în % față de trimestrul precedent -					
Serie ajustată sezonier	2011	100.7	99.7	102.3	99.1
	2012	99.1	101.5	99.2	101.1
	2013	100.5	100.8	101.6	-

Serie ajustată sezonier

Produsul intern brut - date ajustate sezonier - estimat pentru trimestrul III 2013 a fost de 157320,9 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 1,6% față de trimestrul II 2013 și cu 4,0% față de trimestrul III 2012.

Produsul intern brut estimat pentru perioada 1.I-30.IX 2013 a fost de 466143,5 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 2,6% față de perioada 1.I-30.IX 2012.

Produsul intern brut trimestrial, în perioada 1.I-30.IX 2013 - serie ajustată sezonier

		Trim. I	Trim. II	Trim. III	1.I-30.IX
Milioane lei prețuri curente	Provizoriu (1)	153330.4	155655.9	158114.7	467101.0
	Provizoriu (2)	153335.3	155487.3	157320.9	466143.5
	Diferențe	4.9	-168.6	-793.8	-957.5
În % față de trimestrul precedent	Provizoriu (1)	100.6	100.8	101.6	-
	Provizoriu (2)	100.5	100.8	101.6	-
	Diferențe	-0.1	0.0	0.0	-
În % față de perioada corespunzătoare din anul precedent	Provizoriu (1)	102.3	101.6	104.1	102.7
	Provizoriu (2)	102.3	101.6	104.0	102.6
	Diferențe	0.0	0.0	-0.1	-0.1

Serie brută

Produsul intern brut estimat pentru trimestrul III 2013 a fost de 174451,4 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 4,1% față de trimestrul III 2012.

Produsul intern brut trimestrial, în perioada 1.I-30.IX 2013 - serie brută

		Trim. I	Trim. II	Trim. III	1.I-30.IX
Milioane lei prețuri curente	Provizoriu (1)	120895.6	146915.5	175373.6	443184.7
	Provizoriu (2)	120895.6	146915.5	174451.4	442262.5
	Diferențe	0.0	0.0	-922.2	-922.2
În % față de perioada corespunzătoare din anul precedent	Provizoriu (1)	102.2	101.5	104.1	102.7
	Provizoriu (2)	102.2	101.5	104.1	102.7
	Diferențe	0.0	0.0	0.0	0.0

Produsul Intern Brut estimat pentru perioada 1.I-30.IX 2013 a fost de 442262,5 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 2,7% față de perioada 1.I-30.IX 2012.

Contribuția categoriilor de resurse la formarea și creșterea Produsului intern brut, în trimestrul III 2013

	Contribuția la formarea PIB - %		Contribuția la creșterea PIB - %	
	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)
Agricultură, silvicultură și pescuit	9.3	9.3	2.3	2.3
Industria	29.9	30.0	1.9	1.9
Construcții	7.9	7.9	0.3	0.3
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	10.2	10.1	-0.1	-0.2
Informații și comunicații	3.7	3.7	0.0	0.0
Intermediere financiare și asigurări	1.6	1.6	0.0	0.0
Tranzacții imobiliare	7.8	7.8	0.1	0.1
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	5.9	5.9	-0.1	-0.1
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	9.6	9.4	-0.3	-0.3
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	2.4	2.6	0.0	0.1
Valoarea adăugată brută – total	88.3	88.3	4.1	4.1
Impozite nete pe produs	11.7	11.7	0.0	0.0
Produsul intern brut	100.0	100.0	4.1	4.1

Din punctul de vedere al formării PIB, în trimestrul III 2013, modificări ale contribuției la creșterea PIB, între cele două estimări, au înregistrat:

- Comerțul cu amănuntul și ridicata, repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante, de la -0,1% la -0,2%, ca urmare a modificării volumului de activitate cu -0,5 puncte procentuale (de la 99,1% la 98,6%);
- Activitățile de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii, de la 0,0% la +0,1%, ca urmare a revizuirii datelor privind sectorul Administrației publice.

Contribuția categoriilor de resurse la formarea și creșterea Produsului intern brut, în perioada 1.I-30.IX 2013

	Contribuția la formarea PIB - %		Contribuția la creșterea PIB - %	
	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)
Agricultură, silvicultură și pescuit	5.8	5.8	1.0	1.0
Industria	30.0	30.1	1.4	1.4
Construcții	6.7	6.7	0.0	0.0
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	11.1	11.0	0.0	0.0
Informații și comunicații	3.8	3.8	0.1	0.1
Intermediere financiare și asigurări	2.5	2.5	0.0	0.0
Tranzacții imobiliare	7.8	7.9	0.2	0.2
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	5.8	5.8	0.1	0.1
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	11.1	11.0	-0.1	-0.1
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	2.7	2.7	0.1	0.1
Valoarea adăugată brută – total	87.3	87.3	2.8	2.8
Impozite nete pe produs	12.7	12.7	-0.1	-0.1
Produsul intern brut	100.0	100.0	2.7	2.7

Din punctul de vedere al formării PIB, în primele 9 luni ale anului 2013, nu s-au înregistrat modificări ale contribuției la creșterea PIB, între cele două estimări.

Contribuția categoriilor de utilizări la formarea și creșterea Produsului intern brut, în trimestrul III 2013

	Contribuția la formarea PIB - %		Contribuția la creșterea PIB - %	
	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)
Consumul final efectiv total	69.4	69.5	0.4	0.0
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populat iei	63.6	64.0	0.6	0.3
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populat iei	54.8	55.7	0.9	0.9
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populat iei	0.8	0.8	0.0	0.0
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	8.0	7.5	-0.3	-0.6
Consumul final colectiv efectiv al administrațiilor publice	5.8	5.5	-0.2	-0.3
Formarea brută de capital fix	29.2	29.6	-1.3	-1.3
Variația stocurilor	1.6	1.6	-0.1	0.9
Exportul net de bunuri și servicii	-0.2	-0.7	5.1	4.5
Exportul de bunuri și servicii	38.7	39.8	6.9	7.8
Importul de bunuri și servicii	38.9	40.5	1.8	3.3
Produsul intern brut	100.0	100.0	4.1	4.1

Din punctul de vedere al utilizării PIB, în trimestrul III 2013, modificări ale contribuției la creșterea PIB, între cele două estimări, au înregistrat:

- Consumul final, de la +0,4% la 0,0%, ca urmare a reducerii volumului cheltuielii pentru consum final individual al administrațiilor publice cu 3,4 puncte procentuale (de la 96,5% la 93,1%) și a reducerii consumului final colectiv efectiv al administrațiilor publice cu 2,7 puncte procentuale (de la 96,8% la 94,1%);
- Variația stocurilor, de la -0,1% la +0,9%, ca urmare a modificării volumului său;
- Exportul net de bunuri și servicii, de la +5,1% la +4,5%, ca urmare a creșterii cu 0,9 puncte procentuale a contribuției exportului de bunuri și servicii corelată cu creșterea cu 1,5 puncte procentuale a importului de bunuri și servicii.

Contribuția categoriilor de utilizări la formarea și creșterea Produsului intern brut, în perioada 1.I-30.IX 2013

	Contribuția la formarea PIB - %		Contribuția la creșterea PIB - %	
	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)
Consumul final efectiv total	77.0	77.1	0.1	-0.2
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populat iei	70.4	70.6	0.2	0.0
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populat iei	60.4	60.8	0.4	0.4
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populat iei	0.9	0.8	0.0	0.0
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	9.1	9.0	-0.2	-0.4
Consumul final colectiv efectiv al administrațiilor publice	6.6	6.5	-0.1	-0.2
Formarea brută de capital fix	24.0	24.2	-1.1	-1.1
Variația stocurilor	-0.7	-0.7	-1.5	-1.1
Exportul net de bunuri și servicii	-0.3	-0.6	5.2	5.1
Exportul de bunuri și servicii	43.8	44.3	6.0	6.4
Importul de bunuri și servicii	44.1	44.9	0.8	1.3
Produsul intern brut	100.0	100.0	2.7	2.7

Din punctul de vedere al utilizării PIB, în perioada 1.I-30.IX 2013, modificări ale contribuției la creșterea PIB, între cele două estimări, au înregistrat:

- Consumul final, de la +0,1% la -0,2%, ca urmare a reducerii volumului cheltuielii pentru consum final individual al administrațiilor publice cu 1,2 puncte procentuale (de la 97,4% la 96,2%) și a reducerii consumului final colectiv efectiv al administrațiilor publice cu 1,0 puncte procentuale (de la 97,9% la 96,9%);
- Variația stocurilor, de la -1,5% la -1,1%, ca urmare a modificării volumului său;
- Exportul net de bunuri și servicii, de la +5,2% la +5,1%, ca urmare a creșterii cu 0,4 puncte procentuale a contribuției exportului de bunuri și servicii corelată cu creșterea cu 0,5 puncte procentuale a importului de bunuri și servicii.

PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI ÎN TRIMESTRUL III 2013

- serie brută -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum – în % față de trimestrul III 2012	Indici de preț – în % față de trimestrul III 2012
Agricultură, silvicultură și pescuit	16241.4	124.6	85.1
Industria	52292.0	107.0	107.9
Construcții	13785.1	103.8	97.1
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	17648.6	98.6	100.5
Informații și comunicații	6507.8	100.0	99.3
Intermediari financiare și asigurări	2746.8	101.7	103.3
Tranzacții imobiliare	13612.7	100.7	101.1
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	10286.9	98.7	106.5
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	16446.0	96.7	104.5
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	4441.6	101.8	103.5
Valoarea adăugată brută – total	154008.9	104.7	101.5
Impozite nete pe produs ¹⁾	20442.5	99.6	103.3
Produs Intern Brut	174451.4	104.1	101.7
Consum final efectiv	121293.3	99.9	103.2
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	111783.6	100.5	103.4
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	97201.5	101.6	103.6
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	1479.6	101.0	103.2
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	13102.5	93.1	102.1
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	9509.7	94.1	101.4
Formarea brută de capital	54480.1	98.8	99.5
din care:			
Formarea brută de capital fix	51658.8	95.9	98.4
Exportul net de bunuri și servicii	-1322.0	-	-
Export de bunuri și servicii	69432.0	121.7	96.1
Import de bunuri și servicii	70754.0	108.0	96.9

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, culturală, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securitatea publică, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI, ÎN TRIMESTRUL III 2013

- serie ajustată sezonier -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum – în % față de trimestrul II 2013	Indici de preț – în % față de trimestrul II 2013
Agricultură, silvicultură și pescuit	9113.4	100.9	93.8
Industria	48052.4	101.7	102.3
Construcții	12117.8	102.6	99.2
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	16825.2	99.9	100.4
Informații și comunicații	5915.9	101.4	99.6
Intermediari financiare și asigurări	4101.0	100.7	100.9
Tranzacții imobiliare	12416.7	99.8	99.3
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	9826.2	100.1	101.0
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	16568.2	99.6	99.5
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	4199.6	110.8	91.7
Valoarea adăugată brută – total	139136.4	101.1	100.1
Impozite nete pe produs ¹⁾	19243.2	101.3	98.8
Discrepanță statistică	-1058.7	-	-
Produs Intern Brut	157320.9	101.6	99.6
Consum final efectiv	120452.3	100.1	100.4
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	110182.5	100.3	100.0
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	94029.4	100.4	99.6
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	2047.6	99.5	101.1
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	14105.5	98.1	103.7
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	10269.8	96.7	106.6
Formarea brută de capital	37402.3	105.2	103.7
din care:			
Formarea brută de capital fix	36370.9	99.8	98.0
Exportul net de bunuri și servicii	-224.0	-	-
Export de bunuri și servicii	69460.7	104.5	102.4
Import de bunuri și servicii	69684.7	104.8	101.0
Discrepanță statistică	-309.7	-	-

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, culturală, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI ÎN PERIOADA 1.I-30.IX 2013

- serie brută -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum – în % față de perioada 1.I-30.IX 2012	Indici de preț – în % față de perioada 1.I-30.IX 2012
Agricultură, silvicultură și pescuit	25722.3	117.9	90.7
Industrie	133021.4	105.1	107.3
Construcții	29699.6	100.3	96.4
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	48792.7	99.8	99.8
Informații și comunicații	16732.5	101.9	99.8
Intermediari financiare și asigurări	10912.1	102.0	105.0
Tranzacții imobiliare	34705.4	102.2	100.9
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	25730.5	101.5	105.9
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	48708.3	99.3	110.8
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	12084.7	102.0	105.1
Valoarea adăugată brută – total	386109.5	103.3	103.4
Impozite nete pe produs ¹⁾	56153.0	98.9	105.3
Produs Intern Brut	442262.5	102.7	103.7
Consum final efectiv	340890.7	99.8	104.5
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	312178.9	100.1	104.2
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	268773.1	100.6	103.7
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	3742.6	101.1	103.5
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	39663.2	96.2	108.0
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	28711.8	96.9	107.4
Formarea brută de capital din care:	103769.7	91.9	100.7
Formarea brută de capital fix	106979.7	96.0	99.4
Exportul net de bunuri și servicii	-2397.9	-	-
Export de bunuri și servicii	195771.0	115.3	98.1
Import de bunuri și servicii	198168.9	102.8	98.0

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

Precizări metodologice

Produsul intern brut trimestrial la preț de piață (PIBT), principalul agregat macroeconomic al contabilității naționale, reprezintă rezultatul final al activității de producție al unităților producătoare rezidente, în decursul unei perioade, respectiv un trimestru. Produsul intern brut trimestrial la preț de piață se estimează prin două metode, descrise succint în continuare: metoda de producție și metoda cheltuielilor.

Metoda de producție	Metoda cheltuielilor
$\text{PIBT} = \text{VAB} + \text{IP-SP},$ <p>unde:</p> <p>VAB = valoarea adăugată brută la preț de bază;</p> <p>IP = impozitele pe produs;</p> <p>SP = subvențiile pe produs</p>	$\text{PIBT} = \text{CF} + \text{FBC} + \text{E-I},$ <p>unde:</p> <p>CF = consumul final efectiv;</p> <p>FBC = formarea brută de capital;</p> <p>E = exportul de bunuri și servicii;</p> <p>I = importul de bunuri și servicii.</p>

Principalele surse de date utilizate pentru estimarea Produsului intern brut trimestrial:

- **surse statistice:** anchete infraanuale privind producția industrială, de construcții, servicii, comerț; contul de producție al agriculturii calculat pe baza datelor furnizate de Ministerul Agriculturii; anchete infraanuale privind câștigurile salariale și efectivul de salariați;
- **surse finanțier-contabile:** bilanțuri contabile ale instituțiilor finanțiere;
- **surse administrative:** execuția bugetului de stat și a bugetelor locale, precum și a bugetului asigurărilor sociale de stat; Balanța de plăți externe.

Estimarea producției în prețuri curente se realizează după cum urmează:

- pentru societățile nefinanciare (întreprinderi), gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației se estimează, pe ramuri de activitate, prin extrapolarea în volum și preț, sau în valoare, a producției din trimestrul corespunzător al anului precedent, utilizând indicii de volum, de preț și valorici disponibili din sursele de date statistice;
- pentru societățile financiare și administrațiile publice se determină direct pe baza surselor de date (bilanțuri contabile și execuțiile bugetare).

Estimarea consumului intermediar se realizează după cum urmează:

- pentru societățile nefinanciare (întreprinderi), gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației se estimează, pe ramuri de activitate, prin aplicarea ponderii consumului intermediar în producție calculată pentru trimestrul corespunzător al anului precedent, pentru care au existat surse de date complete și detaliate, pe baza ipotezei coeficienților tehnologici constanți;
- pentru societățile financiare și administrațiile publice se determină direct pe baza surselor de date (bilanțuri contabile și execuțiile bugetare).

Valoarea adăugată brută se estimează ca sold între producție și consum intermediar.

Calcularea impozitelor și subvențiilor pe produs are la bază datele din execuțiile bugetare.

Produsul intern brut trimestrial se estimează în prețuri curente, în prețurile perioadei corespunzătoare din anul precedent și în prețuri medii ale anului 2000. Estimările în prețurile medii ale anului 2000 se calculează prin înlățuirea indicilor de volum.

Pe lângă estimările brute ale Produsului intern brut trimestrial, se calculează și estimări ajustate sezonier prin metoda regresivă, metodă recomandată de regulamentele europene.

Ajustarea sezonieră are drept scop eliminarea efectelor sezoniere din cadrul seriei de date pentru a se evidenția evoluția economică reală din perioade consecutive¹.

Pentru ajustarea seriilor principalelor agregate pe baza cărora se estimează PIB prin metoda de producție și prin metoda cheltuielilor, se utilizează pachetul de programe DEMETRA (metoda TRAMO/SEATS). Acesta realizează estimarea efectului sezonier (evenimente care se întâmplă în același moment, cu aceeași magnitudine și direcție în fiecare an, cum ar fi: anotimpuri, vacanțe, etc., a numărului de zile lucrătoare diferit de la o lună la alta și efectului calendarului, cum ar fi Paștele ortodox, an bisect și alte sărbători naționale) precum și identificarea și corectarea valorilor extreme (schimbări de nivel ocazionale, tranzitorii sau permanente) și interpolarea valorilor lipsă.

Conturile naționale trimestriale din România prezintă, în general, o puternică sezonalitate, zilele lucrătoare și calendarul neavând efect semnificativ. Din acest considerent nu este necesară aplicarea de metode de ajustare pentru aceste ultime două componente.

Seria ajustată sezonier s-a obținut prin eliminarea din seria brută a efectului sezonier, cu ajutorul unor coeficienți de corecție, stabiliți în funcție de modelul de regresie folosit (aditiv sau multiplicativ). Modelul aditiv sau multiplicativ folosit pentru regresie este identificat automat de programul Demetra în funcție de natura seriilor supuse ajustării.

PIB-ul ajustat sezonier se obține prin metoda directă, ceea ce conduce la apariția unei discrepanțe statistice între PIB și suma componentelor sale ajustate sezonier în mod independent.

Seriile ajustate sezonier se recalculează trimestrial ca urmare a modificării modelelor adoptate, numărului de regresori folosiți, modificării seriilor brute și a numărului de observații disponibile.

Începând cu trimestrul I 2012, politica de estimare și diseminare a Produsului Intern Brut trimestrial s-a modificat prin introducerea unei a treia estimări, denumită "date provizorii (2)", ce este publicată, conform calendarului de presă de pe site-ul INS, la aproximativ T+95 zile de la încheierea trimestrului de referință. Principalele obiective ale acestei revizuirii sunt legate de:

- integrarea informațiilor statistice, financiar-bancare și administrative devenite disponibile, sau care au fost rectificate, după publicarea primelor estimări provizorii, la T+65 zile de la încheierea trimestrului de referință;
- asigurarea consistenței dintre aggregatele ce stau la baza estimării Produsului Intern Brut trimestrial și aggregatele din conturile trimestriale ale sectoarelor instituționale, în mod deosebit cele ale sectorului "Administrații publice", cu termen de diseminare T+90 zile de la încheierea trimestrului de referință.

Informațiile suplimentare utilizate la estimarea Produsului Intern Brut – date provizorii (2) se referă la:

- date statistice rectificate, pentru ultima lună din cadrul trimestrului, privind: indicii producției industriale, indicii prețurilor producției industriale, indicii lucrărilor de construcții, indicii de cost în construcții, indicii volumului cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul cu excepția autovehiculelor și motocicletelor, indicii volumului cifrei de afaceri pentru comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor, indicii valorici ai cifrei de afaceri pentru comerțul cu ridicata, indicii volumului cifrei de afaceri pentru servicii de piață prestate populației, indicii valorici ai cifrei de afaceri pentru servicii de piață prestate în special întreprinderilor;

¹ „PIB - serie ajustată sezonier” este utilizat în compararea trimestrului de referință cu trimestrul anterior, în timp ce „PIB – serie brută” se utilizează, preponderent, în compararea cu perioada corespunzătoare din anul anterior. De asemenea, în accepțiunea Eurostat, intrarea/ieșirea din/in recesiune economică este apreciată prin prisma evoluției „PIB – serie ajustată sezonier”, pe baza scăderii sau creșterii înregistrate în două trimestre consecutive.

- date statistice suplimentare privind transportul de pasageri și transportul de mărfuri;
- date administrative detaliate privind execuțiile bugetare;
- date rectificate privind Balanța de Plăți Externe.

Datele privind PIB trimestrial – serie brută și ajustată sezonier – pentru perioada T1 2000 – T3 2013 sunt publicate pe site-ul INS: www.insse.ro.

Produsul intern brut pentru trimestrul IV și anul 2013, estimări "semnal", va fi publicat prin comunicat de presă, conform calendarului de pe site-ul INS, în data de 14 februarie 2014.

Date comparative cu celealte State Membre ale Uniunii Europene se pot obține din Comunicatul de presă al Eurostat care va fi publicat pe data de 10 ianuarie 2014 și care poate fi consultat la adresa: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>.